

Scénář k rozhlasové reportáži - Helmut Wagner

Málokterý návštěvník fotoateliéru Seidel ví, že truhly na půdě kdysi patřily našemu pamětníkovi. Helmut Wagner tu totiž prožil své dětství.

„Pan Seidel neměl vůbec rád, když jsem chodil sem nahoru. Proč? Protože tady měl ty svoje, těch 150 tisíc negativů skleněných. Takže to bylo jeho bohatství, jeho radost. Tak asi se bál, že bych tady něco třeba rozbil nebo tak. Takže sem jsem moc jako nesměl.“

Dnes rozlišujeme společnost i podle toho, kde jsme se narodili a jaký je náš rodný jazyk. Ale ne vždy tomu tak bylo.

„Lidé se mě občas ptali, nebo celý život, jak se cítíš – jako Němec, Čech nebo Rakušák. Předem můžu říct, že spíš jako Rakušák, ale jako Čech taky samozřejmě. Ale proč to říkám, budějovičtí obyvatelé, teď neřeknu Češi nebo Němci, těm se říkalo ‘Budweiseři’. Tím bylo vyjádřeno to, že oni nerozlišují absolutně řeč. Proto, když se někdo zeptal... Já jsem Budweiser, nebo ich bin Budweiser, tím chci jako říct, že jsem Krumauer, tedy Krumlovák. Tím se nerozlišuje, jestli jsem ten nebo ten nebo onen, prostě jsem Krumlovák a mluvím oběma jazykama.“

Po druhé světové válce se Wagnerovi i přes jejich německou národnost nemuseli odstěhovat. Právě díky tatínkovi pana Wagnera, který pracoval jako laborant v krumlovské lékárně, se ocitli ve více u Hluboké, v Čejkovicích. Teprve tam se pan Wagner začal učit česky.

„Protože otec chtěl furt ten Krumlov a tak. To mám po něm. Takže se nám podařilo pak v roce 1952 nebo 53 se vrátit do Krumlova a bydleli jsme v takové chaloupce, tady u vjezdu do parku. Ta chaloupka už nestojí, no byla to hrůza, to byla chýše taková. A tam jsme právě byli asi rok nebo dva. Pak si nás právě pan Seidel, když byl zrušen ateliér, pak si nás vzal do baráku sem. Tady jsem pak těch 15 let zhruba prožíval dětství.“

Aby se Wagnerovi měli u Seidelů kam nastěhovat, přenechali jim Seidelovi dva pokoje. Jedním z nich byl právě pokoj, který je nazýván Arnoldův.

„Arnoldův, protože když se jeho maminka – paní Seidelová – dozvěděla, že padl, tak asi to byl její miláček. To je jasný, byl nejmladší. Takže proto prohlásila, teda tak se to traduje, já to neslyšel, že ten pokoj zůstane v takovém stavu navěky, v jakém ho tehdy Arnold – ten padlý voják – opustil. No, a když jsme sem přišli v tom 53., tak i přesto nám paní Seidlová ten pokoj dala. Takže se to dá považovat pro nás jako za velikou čest.“

Němci to po válce neměli vůbec jednoduché, a tak se mnohokrát mohlo stát, že se museli odloučit od zbytku svých rodin.

„My jsme po válce samozřejmě dostávali takové lístky, tehda potravinové. Prostě byly poloviční porce, abych to řekl lidsky, než měli Češi. Čili po válce bylo stejně prd, ale my měli

dvojitý prd jako Němci. Ty moje dvě sestry, jedné bylo pět let, druhé čtrnáct. Ta pětiletá, ta už umírala hlady pomalu prostě. Takže šly k tetě do Českého Heršláku, protože měla kozu, takže tam bylo mléko. Oni jednoho krásného dne, to bylo někdy v létě v červenci nebo červnu. Ta teta se svými holkama a našima holkama se prostě vypravily přes hranici na druhou stranu. Asi s tím, že my tam teda taky přijedeme někdy, že taky budeme vyhnaný, jako na odsun že půjdeme. Takže takhle to pak vzniklo. Moje matka o tom totiž vůbec nevěděla, že ty její dcery, že je teta vzala a odvedla do Rakouska tehdá.”

Po úmrtí otce pana Wagnera se chtěla jeho maminka odstěhovat do Západního Německa za svým bratrem. Tak se taky stalo po okupaci v roce 1968.

Z Německa se pan Wagner vrátil nejen kvůli stesku po rodné zemi, ale jak by sám řekl – za vším hledej ženu. Vrátil se, oženil se a v Československu už zůstal napořád. I přes všechny překážky se vždy našlo něco, co panu Wagnerovi dodalo odvahy.

„Jestli se to dá říct, trošku to bude znít nadneseně. Taková víra. V něco, v boha, nebo něco nad námi, to je už jedno jak to nazveme. Hlavně jsem se naučil přemýšlet, nebo myslet pozitivně, protože když je člověk pořád na něco naštvaný a na vše nadává, i když je to třeba oprávněně samozřejmě, tak si ničí duši.”